

זמני כניסה ויציאת השבת
לפי אופק נתיבות:
הדלקת נרות: 16:16*
צאת השבת: 17:23
רבינו תם: 17:58
שבת שלום ועבורך !!!

* 30 דק' קודם השקיעה

הזכרות נשים צדיקות

פרשת וירא תשפ"ג | יש לשמור על קדושת הגיליון!

גיליון 133

פנינה לנשמה

אמר הגאון הגדול הרב אשר וייס שליט"א: אימתי זוכים ל"ונהיה אנחנו וצאצאינו"? כאשר מקיימים רצון ד' ב"והערב נא", בשמחה ובנעימות!

כאשר אישה מחנכת את בנותיה או את תלמידותיה לצניעות, חשוב מאוד שתנחיל להן את תחושת השמחה והזכות לנהוג כיאה לבנותיו של מלך מלכי המלכים. אין להסתפק בהוראות יבשות, כגון: "אסור להתהלך כך", ו"חייבים להתלבש באופן צנוע". יש להסביר את מעלת הצניעות ולהחדיר ללבבות הרכים את התחושה המרוממת שבה אפשר לזכות הודות להקפדה עליה.

הדוגמא האישית שנותנת האם עשויה לתרום כאן אף יותר מההסברים ודברי העידוד: כשהבנות רואות את אימן המקרינה אושר ונכבדות בהנהגתה הצנועה, הן נקשרות בנפשן להנהגה זו, והיא נוסכת בהן כוח לעמוד מול פיתויי הסביבה.

(גדולי ישראל בבתם)

פינת ההלכה

סיפור לשבת

חינוך הקטנות וצניעות במשחקים

קוה אל ה'

חובה לחנך את הבנות לצניעות כבר מגיל קטן דהיינו מגיל 3 (לדעת פוסקים רבים).

שביבי אור

יש ללמד את הבנות הקטנות לשים לב להיזהר מגילוי מקומות המכוסים אפילו באקראי, כגון: בקפיצה בחבל או בגומי וכדומה, ובכלל זה יש ללמדן לא לשיר ולצעוק תוך כדי המשחק כמו שמצוי במשחקים כאלו, מכיון שאינן נמצאות בבית ויש גברים שעוברים שם.

אור הצדיק

יש למנוע את הבנות מרכיבה על אופניים, מכין שדבר זה נוגד את דרכי הצניעות לבת ישראל הן מצד צורת הרכיבה והן מצד חשש גילוי המקומות המכוסים תוך כדי הרכיבה שהוא דבר מצוי מאוד.

יש למנוע משחקים משותפים לבנים ובנות ביחד.

חשוב לציין שצורת החינוך ובפרט בענייני צניעות צריך להעשות בדרכי נועם ובהסברה רכה ונעימה, על מנת שהדברים יתקבלו כראוי בלב הבנות.

"וכשירגיל את בנותיו מנערותן ללכת בדרכי הצניעות, גם כי תגדל לא תסור מהדרך הטובה הזו, ויזכה לראות ממנה בנים הגונים וחשובים..."

על כן החוב מוטל על כל איש ואיש לכבות את האש הנוראה הזו, ולתקן בביתו שיהיה הכל עשוי כדין ולא יתנהגו בפריצות ח"ו.

ויזכה בעבור זה שייצאו ממנו בנים ישרים וקדושי עליון... " (החפץ חיים / מכתב גלוי)

סיפור לשבת

חתימה שהצילה...

לעצמי אני יכול להחליט שיש בי את הכוחות לשרוד ולהמשיך לשמור על קדושת השבת, אבל למען היהודי הקשיש הזה? אני שש לחתום במקומו, להקריב את השבת היקרה לי כל כך למענו, להצלת חייו!

המפקד כל כך הופתע מאחוות היהודים שנגלתה לעיניו, עד שעל אתר הורה לשחרר את שני היהודים לחופשי, בלי חתימות ובלי עיכובים. רבי גדליה משה והיהודי שלצידו השתחררו מאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה, זכו בחיי חירות חדשים הודות להקרבה הגדולה של רבי גדליה משה את השבת שלו למען זולתו!

וסיפור מדהים זה, אותו סיפר הגאון רבי שמעון רובין זצ"ל, יד ימינו ומקורבו של רבי גדליה משה זי"ע, מאיר וקורא: פעמים אדם מתמסר למען חברו, והוא חושב שהוא פועל רק למען זולתו. לא פעם יגלה, ברבות הימים או בנקוף השעות, שהחסד אותו עשה היה טובה גדולה בראש ובראשונה לעצמו, הוא פתח לעצמו שערי חסד ורחמים מן שמיא.

הבה נחפש כל הזדמנות להיטיב, לעשות חסד, לפעול למען הזולת. גם אם הדבר דורש מאמץ, התמסרות, או הקרבה. סגולתו של החסד, המתנה הטמונה בו – היא שהוא הופך למפתח של רחמים לעושה החסד, פותח לו שערי רחמים שמימיים, ומעניק לו את היכולת להרעיף על עצמו שפע וברכה!

כי בפניו הזדמנות שלא תסולא בפז לצאת לחופשי. אך לחתום בשבת? – לזאת לא ההיגיון ולא הסכים, גם במחיר ההישארות בסיביר על תנאיה ומוראותיה!

'הוא לא מבין מה מציעים לו... – הרהר המפקד בשילוב של רחמים ובוז על רבי גדליה משה המתעקש, וקרא ליהודי קשיש נוסף שהופעלו שתדלנויות לשחרורו. הושיט גם לו צרור דפים, וביקש גם ממנו לחתום. הלה, שהיה עד לסירובו של רבי גדליה משה למען שמירת השבת, הרהר שבוודאי אסור הדבר, ולכן גם הוא לא אבה לחתום...

רבי גדליה משה הביט בנעשה, ועל אתר קפץ ושאל את המפקד: 'אמור לי, המפקד, אם אני אחתום במקומו על הטפסים שלו – זה יספיק כדי לשחרר אותו? אם כן – אני מוכן לחתום עבורו, כאן ועכשיו!' – אמר, והתקרב אל השולחן ליטול את העט...

'אינני מאמין!' – המפקד היה המום, 'אינני מאמין! ידעתי שאחוותם של יהודים עולה על כל דמיון, אך לא האמנתי שעד כדי כך. הלא אתה, הראב"ן היהודי' – אמר והצביע על רבי גדליה משה – 'סירבת לחתום כדי לשחרר את עצמך, כנראה במצוות דתך. ואילו למען יהודי אחר – אתה מוכן לחתום!'

'זה פיקוח נפש!' – השיבו רבי גדליה משה במושג למדני אותו לא הצליח הגוי להבין, 'הן אין ספק ששחרור מסיביר הוא בגדר פיקוח נפש, יהודים נופלים כאן אל מותם מדי יום ביומו...

היה זה בימים קשים לעם היהודי, כשהשלטון הסובייטי הכביד את עולו על יהודי רוסיה, והגלה רבים מהם לגלות קשה ומפרכת בתת תנאים בסיביר הקפואה. ביניהם היה גם הרה"ק רבי גדליה משה מזוועהיל זי"ע, ששהה בסיביר ועבד בפרך תחת ידי החיילים הרוסיים, שנגשו ביהודים האומללים מתוך שנאת ישראל צרופה. בסיביר לא ניתנו תנאי מזון ומחיה, הקור היה מצמית וחודר לעצמות, יהודים רבים מדי לא זכו לשוב בחיים מאותה ארץ גזירה...

ולפתע, באחד מימי השבת, נקרא רבי גדליה משה לחדרו של מפקד המחנה, שהגיש לו צרור דפים מלאים בשורות צפופות ונתונים אישיים שונים. 'קיבלנו אישור לשחרר אותך היום' – הודיע לו המפקד בטון עליז, כנראה קיבל חופן שוחד הגון בתמורה לכך... 'רק חתום כאן וכאן – ותוכל לצאת לדרכך חופשי ומאושר!' – הודיע.

רבי גדליה משה אפילו לא לקח את העט ביד. 'שבת קודש!' – ניתר כנשוך נחש, 'לחתום בשבת? – לא יעלה על הדעת!' – הודיע למפקד בנחישות, כשהמפקד מהרהר האם לא נסתרה בינתו של יהודי זה, עד שאינו מבין את ההזדמנות שבפניו. 'על מה אתה מדבר? נותנים לך הזדמנות להשתחרר מהגיהנום ואתה מתעכב?! תחתום עכשיו, לפני שיהיה מאוחר!'

אך רבי גדליה משה מתעקש. הוא מודע למשמעות של ההישארות בסיביר עוד שנים ארוכות, מבין היטב

'לא נברא האדם בעולם לעצמו. האדם נברא כדי להועיל לאחרים, ככל אשר ימצא בכוחו לעשות!' (רבי חיים מוולוז'ין) ממש כך! המטרה האמיתית, החדה והמדויקת לבריאת האדם בעולם, היא כדי להיטיב לזולתו, להועיל לאחרים, לגמול חסד עם סובביו! זו המטרה, זה הייעוד של האדם בעולמו!

קוה אל ה'

"שערי סיעתא דשמיא"

במוצאי שבתות אומרים תפילה נפלאה, בה מבקשים פתיחת שערי טובה: שערי אורה וברכה, גילה ודיצה, הוד והדר, וכך מאל"ף ועד תי"ו. מסופר שפעם שאלו את אדל, ביתו של הבעל שם טוב הקדוש זצ"ל: "אלו מכולם הם השערים החשובים ביותר?" וענתה: "שערי סיעתא דשמיא!"... והדברים כה נכונים! כיצד אומר הפתגם: בלא סיעתא דשמיא אי אפשר לעבור את המפתן. ועימה – אפשר גם לבקוע את הים!

נכון הדבר. אבל כאשר נפתחים שערי סיעתא דשמיא, זקוק האדם לסייעתא דשמיא מיוחדת כדי לדעת לנצלה כראוי! בוא וראה, אמר הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל. אברהם אבינו זכה לסייעתא דשמיא, "אלוקים עימך בכל אשר אתה עושה", ואחריו יצחק ויעקב ויוסף, ורוד "ה' עימו" – ואיך ניצלנו, לאן העפילו. אלו השגות השיגו, זכויות נצח לדורי דורות.

וישמעאל, גם לו נפתחו שערי סיעתא דשמיא. ככתוב בו: "ויהי אלוקים את הנער, ויגדל", ומה היתה גדולתו? "ויהי רובה קשת"... אלוף קליעה למטרה, צבר גביעים לרוב...

כמה מרעישים הדברים! כמה מחייבים הם לנתב את ההצלחה ואת המזל הטוב לאפיק הנכון. לתורה ולחסד, למשפחה ולחברה! (מעייני השבוע)

שביבי אור

זהו זהיר בכבוד כל אדם

דבר נורא שנינו בגמרא הקדושה, שכאשר ראה אברהם אבינו את המלאכים – וכערביים נדמו לו – והערביים משתחוים לאבק רגליהם, אמר להם "יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם", תטהרו מהעבודה הזרה בטרם תבואו בצל קורת. ענו לו: "וכי בערביים חשדתנו, שהם משתחוים לאבק רגליהם? לכן – כעונש – יצא ממך ישמעאל", אבי הערבים! שעבד עבודה זרה!

מזעזע! נעמיד נא עצמנו במקום אברהם אבינו: וכי מה היה עליו לחשוב בראותו שלושה עוברי אורח הנראים כערבים ולבושים כערבים?

והתשובה: יחשוב מה שיחשוב – אבל שלא יסגיר את מחשבותיו, אף לא ברמז! כי אולי חושד הוא בכשרים, ואולי אינם עובדי עבודה זרה!

והואיל ויודעים אנו שמכל פסוק בתורה עלינו להפיק לקח והדרכה, נאמר: הלא דברים קל וחומר. אם כך נדרש לנהוג במי שנראו כערבים, ולחשוש אולי אינם כאלו, ולהזהר בכבודם – אם כן, כמה עלינו להקפיד ולהזהר בכבוד אחינו, עצמנו ובשרנו, גם אם אינם נראים כשומרי תורה ומצוות, גם אם נראים הם כרחוקים ומנוכרים. והרי לא אחת נוכחים אנו לדעת שהאמונה יוקדת בלבם, ומלאים הם מצוות כרימון!

נלמד להזהר בכבוד כל יהודי, כי מי יודע כמה רבות זכויותיו! (מעייני השבוע)

"עין חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר"

העלון מוקדש לעילוי נשמת מוריס משה בן אסתר ז"ל

ברכה מיוחדת לתורמים היקרים שיזכו לרוב נחת, שמחה, הצלחה, בריאות איתנה, פרנסה טובה, שלום אהבה אחווה ורעות שפע ברכה להם ולבני משפחותיהם.

העלון מוקדש לעילוי נשמת רחל רשל בת איז'ה ז"ל

אור הצדיק

י"ט חשוון - הילולת הצדיק המשגיח רבי דב יפה זצוק"ל זיע"א

אתורתנו

בערב ר"ח סיון, נכנסו קבוצת אברכים למעונו של המשגיח ובקשו לשמוע ממנו על רגל אחת את סוד ההצלחה בחינוך? המשגיח המליץ לעיין בכמה ספרים העוסקים בחינוך, והוסיף בהדגשה נקודה חשובה: העיקר בחינוך הוא הדוגמא האישית של ההורים והמחנכים!

אחד ביקש מהרבי מקוצק ברכה ועצה על כך שבן שלו אינו לומד, אמר לו הרבי: אם תלמד – הבן שלך יראה זאת וגם הוא יעשה כמוך, אבל אם הבן שלך יראה שאתה מבקש ברכות – גם הוא יבקש ברכה לבן שלו... המשגיח הוסיף: הכרתי שניים, אחד שבעצמו לא התפלל כראוי אבל מהילדים שלו הוא דרש שיתפללו טוב – ולא הצליח, והשני לא תבע כלל מהילדים שלו, אך הוא בעצמו התפלל טוב – והילדים שלו למדו ממנו... חשוב מאוד שההורים יקיימו את המצוות בחביבות ובשמחה ואז גם הילדים יקיימו את המצוות בשמחה, אולם אם ח"ו ההורים מקיימים את המצוות מתוך עצבנות, ישנו חשש שהילדים כבר לא ירצו לקיים כלל את המצוות. (עבודת הימים הנוראים)

מכתבי הצדיק

להלן סיפור המעובד מתוך 'איש לרעהו' אותו סיפר ר' אשר מילר ובו ניתן ללמוד מעט מהנהגות רבינו: יום שישי, כ"ה שבט תשמ"א, ערב ש"ק פרשת משפטים. אימי היקרה שתח' הייתה נערה צעירה. במוצ"ש התעדתה להשתתף בשמחה משפחתית שהתקיימה בעיר חיפה. לשבת הוזמנה לשהות בבית משפחת קלרמן ברכסים (הגה"צ ר' אורי קלרמן כיהן כראש ישיבת 'כנסת חזקיהו - כפר חסידים' המקומית).

ביום שישי יצאה בנסיעה ארוכה לרכסים. בימים ההם תחבורה סדירה לא הייתה. בדרך כלל היו צריכים לנסוע ממרכז הארץ לחיפה, ומשם לקחת את הקו המטרופוליטני של כפר-חסידים. הדריכו אותה מראש באיזו תחנה לרדת, והרגיעו אותה ש'ברכסים כולם יודעים היכן מתגוררת משפחת קלרמן'. האוטובוס, כנהוג בכפרים, חלף רק ברחובות המרכזיים. שילוט ברור לא היה ברחובות...

ירדה מהאוטובוס והתחילה לחפש, אך אין נפש חיה ברחוב. מסתבר שכולם טרודים בהכנות האחרונות לשבת-קודש הקרבה. השמש הלכה ושקעה, ובנוסף התקדרו השמים בענני גשם. והנה, כבר מתחילים לשמוע 'קבלת-שבת' מביה"כ של המקדימים-פלג המנחה'. 'אוי ווי', 'נסערה', 'עד כמה רחוק בית המשפחה המארחת? ומה עם ה'מוקצה' שעליה?'. נערה צעירה שלא רגילה בנסיעות בינעירוניות.

טיפות ראשונות של גשם החלו לטפטף... היא נלחצה ודמעות מעיניה החלו לזלוג... ניצבה בגשם בייאוש. אפילו מטרייה לא היה בידיה. 'והנה פונה אליה איש הדור-פנים, בעל מראה אצילי. פניו קורנות טוב ואהבת הבריות. "מה אפשר לעזור?" שאל. סיפרה שהיא מחפשת את בית משפחת קלרמן. האיש פרש מעליה את המטרייה שלו, וכל הדרך הרעיף עליה דברי עידוד וחיזוק, לאחר שנוכח במתח בו היא שרויה. בהגיעם לבית, עלה במדרגות האבן, נקש בדלת והכריז: "שלום, הבאתי לכם את האורחת לשבת!". הצבע חזר ללחייה. לאחר ש'אליהו הנביא' עזב אמרו לה: "את יודעת מי ליווה אותך לפה? הרי זה המשגיח, הגה"צ רבי דב יפה בכבודו ובעצמו..."

כמה חסד היה מונח במעשה הזה! אומנם ר' דב עדיין לא היה אז בן שמונים ותשע, אך הוא עבר זה מכבר את שנתו החמישים. האם הרגיש נוח במעמדו ללוות נערה צעירה ברחוב? לפרוס עליה מטרייה? ועוד להרגיע אותה כל הדרך? 'זה לא מתאים' היו חושבים אחרים ויוצאים ידי חובה בהכוונה כללית. משהו בסגנון: "קלרמן? תלכי שמאלה וימינה, תמשיכי ישר עד סוף המדרגות...". יהיו שיטענו שזה פגם ב'כבוד התורה' שמנהל-רוחני ינהג כך. מקסימום היה עליו לנקוש באחד הבתים ולבקש ממישהו אחר שילוה אותה! אבל רבינו אציל במידותיו וידע מה שנדרש, ללא התחשבות בכבוד או 'מה יאמרו הבריות'. ביצוע המצווה בשלימות, ללוות אותה עד הבית. להרגיע אותה בדברי חיזוק, ואפילו להכריז על הגעתה באוזני משפחת קלרמן! ... רק אציל מידות כמוהו ידע לגמול חסד במקסימום – לא במינימום! (פניני הצדיקים)

העלון מוקדש לעילוי נשמת

ר' חיים חתאנו בן ביה ז"ל
נלב"ע ג' סיון תשס"ה
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מזל בת סוליקה ז"ל
נלב"ע י"ח אלול תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

ר' עמרם בן פרחא ז"ל
נלב"ע י"ד שבט תשע"א
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

רחל בת תמו ז"ל
נלב"ע ד' טבת תשס"ו
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

ר' דוד בן רחל ז"ל
נלב"ע ט"ז אלול תשנ"מ
ת.נ.צ.ב.ה